

9.2.2015

B8-0123/2015 }
B8-0133/2015 } RC1

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 123. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje prijedloge rezolucija sljedećih klubova:

ECR (B8-0123/2015)

PPE (B8-0133/2015)

o izvješću Senata SAD-a o mučenju koje je provodila CIA
(2014/2997(RSP))

**Elmar Brok, Cristian Dan Preda, Andrej Plenković, David McAllister,
Francisco José Millán Mon, Eduard Kukan, Michael Gahler,
Gunnar Hökmark, Daniel Caspary, Monica Macovei, Dubravka Šuica,
Barbara Matera, Monika Hohlmeier, József Nagy**

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Timothy Kirkhope, Charles Tannock

u ime Kluba zastupnika ECR-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o izvješću Senata SAD-a o mučenju koje je provodila CIA
(2014/2997(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegove članke 2., 3., 4., 6. i 21.,
 - uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
 - uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i njezine protokole,
 - uzimajući u obzir relevantne mehanizme UN-a za zaštitu ljudskih prava, posebno Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966., Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja od 10. prosinca 1984. i protokole koji su joj priloženi te Međunarodnu konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka od 20. prosinca 2006.,
 - uzimajući u obzir smjernice za politiku EU-a prema trećim zemljama u vezi s mučenjem i drugim oblicima okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja te smjernice EU-a o smrtnoj kazni,
 - uzimajući u obzir Izvješće posebnog izvjestitelja Vijeća UN-a za ljudska prava o mučenju i drugim okrutnim, neljudskim ili ponižavajućim postupcima ili kažnjavanju, koje je usredotočeno na istražna povjerenstva osnovana radi reagiranja na pojavu ili praksu mučenja ili druge oblike zlostavljanja¹,
 - uzimajući u obzir Zajedničku izjavu SAD-a i EU-a od 15. lipnja 2009. o zatvaranju zatvora u zaljevu Guantanamo i budućoj suradnji u borbi protiv terorizma,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju br. 2178 Vijeća sigurnosti UN-a od 24. rujna 2014. o prijetnjama međunarodnom miru i sigurnosti koje predstavljaju teroristička djela,
 - uzimajući u obzir Izvršni nalog 13491 predsjednika Obame o jamčenju zakonitih ispitivanja, potpisan 22. siječnja 2009.,
 - uzimajući u obzir godišnje obraćanje predsjednika Obame naciji, održano 20. siječnja 2015.,
 - uzimajući u obzir svoju raspravu održanu na plenarnoj sjednici 17. prosinca 2014. o izvješću Senata SAD-a o mučenju koje je provodila CIA,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je Europska unija utemeljena na predanosti demokraciji, vladavini prava te ljudskim pravima i temeljnim slobodama, na poštovanju ljudskog dostojanstva i međunarodnog prava te na Ugovorima o EU-u;

¹ A/HRC/19/61, 18.1.2012.

- B. budući da je EU izradio politiku unutarnje sigurnosti i suzbijanja terorizma koja se temelji na policijskoj i pravosudnoj suradnji te na promicanju razmjene obavještajnih podataka; budući da su poštovanje temeljnih prava i vladavine prava te učinkovit demokratski parlamentarni nadzor nad obavještajnim službama važni elementi takve suradnje;
- C. budući da je pravilan postupak odgovornosti nužan da bi se sačuvalo povjerenje građana u demokratske institucije te učinkovito štitila i promovirala ljudska prava u unutarnjoj i vanjskoj politici EU-a;
- D. budući da je Parlament već prije osudio program izručenja i tajnog pritvaranja CIA-e koji je vodio SAD;
- E. budući da je nekoliko država članica provelo ili počelo provoditi istrage s obzirom na činjenicu da su optužene za upletenost u prijevoz i nezakonito pritvaranje zatvorenika u europskim zemljama koje je provodila CIA;
- F. budući da su Sjedinjene Američke Države 11. rujna 2001. doživjele nezapamćene napade al-Kaidinih terorista, koji su odnijeli više od 3 000 ljudskih života kad su se zrakoplovi zaletjeli u tornjeve blizance Svjetskog trgovinskog centra, u zgradu Pentagona i u polje u Pennsylvaniji;
- G. budući da odnosi između EU-a i SAD-a počivaju na snažnom partnerstvu i suradnji u mnogim područjima te se temelje na zajedničkim vrijednostima demokracije, vladavine prava i temeljnih prava; budući da su nakon terorističkih napada izvedenih 11. rujna 2001. EU i SAD ojačali svoje sudjelovanje u borbi protiv terorizma;
- H. budući da su 15. lipnja 2009. Europska unija i njezine države članice te Sjedinjene Američke Države potpisale Zajedničku izjavu o zatvaranju zatvora u zaljevu Guantanamo i budućoj suradnji u borbi protiv terorizma koja se temelji na zajedničkim vrijednostima, međunarodnom pravu te poštovanju vladavine prava i ljudskih prava; budući da je pomoć država članica EU-a u preseljenju dijela zatočenika iz zatvora u zaljevu Guantanamo spora i ograničena;
- I. budući da pojavom ISIS-a te posebno prisutnošću mnogih europskih građana u redovima te organizacije i njihovim kasnijim povratkom u matične zemlje nastaje posve novo sigurnosno stanje u EU-u;
- J. budući da je 3. prosinca 2014., nakon šestogodišnje istrage, Odbor Senata SAD-a za nadzor nad obavještajnim službama objavio sažetak svoje studije o programu pritvaranja i ispitivanja koji je provodila američka Središnja obavještajna agencija;
- K. budući da izvješće tog Odbora Senata ima više od 6 000 stranica, ali je i dalje povjerljivo, a da je objavljen sažetak od 525 stranica u kojem se potvrđuje da je šest dana nakon napada 9. rujna potpisan Memorandum o obavještavanju kojim se direktora Središnje obavještajne agencije (DCI) ovlašćuje da „poduzme radnje kojima je cilj hvatanje i pritvaranje osoba koje predstavljaju stalnu i ozbiljnu opasnost od nasilja ili smrti za državljane ili interese SAD-a ili koje planiraju terorističke aktivnosti”;
- L. budući da se u izvješću navodi da je CIA primjenjivala pooštrene tehnike ispitivanja koje su zabranjene u SAD-u i u međunarodnim ugovorima o zabrani mučenja koje je SAD potpisao;

1. naglašava činjenicu da učinkovite protuterorističke mjere i poštovanje ljudskih prava nisu proturječni ciljevi nego bi se trebali dopunjavati i uzajamno jačati; međutim, naglašava činjenicu da je poštovanje temeljnih prava bitan dio uspješnih protuterorističkih politika; nadalje naglašava da transatlantska suradnja utemeljena na istim zajedničkim vrijednostima mora biti ključni prioritet u vanjskim odnosima EU-a;
2. ponovno potvrđuje svoje mišljenje da se međunarodna borba protiv terorizma te bilateralna ili multilateralna međunarodna suradnja u tom području, pa i kad je u okviru NATO-a ili između obavještajnih i sigurnosnih službi, mora voditi uz potpuno poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te uz odgovarajući demokratski i sudski nadzor;
3. ističe činjenicu da je u aktualnom teškom sigurnosnom stanju najvažnija bliska suradnja među državama članicama te između EU-a i SAD-a u borbi protiv terorizma i u njegovu suzbijanju;
4. pozdravlja izvješće Odbora Senata kao pozitivan korak u kontekstu javnog i kritičkog suprotstavljanja programu pritvaranja i ispitivanja koji je provodila CIA, čime se pokazuje spremnost američkog demokratskog političkog sustava, uz podršku članova obje političkih stranaka u Kongresu, da javnosti iskreno prikaže program CIA-e;
5. ponavlja svoju odlučnost da surađuje s SAD-om u globalnoj borbi protiv terorizma i podsjeća na to da borba protiv terorizma zahtijeva multilateralni pristup te zato aktivno promiče svjetsko savezništvo protiv terorizma u okviru Ujedinjenih naroda koje obuhvaća sve međunarodne aktere;
6. ponovno oštro osuđuje primjenu pooštrenih tehnika ispitivanja koje su zabranjene međunarodnim pravom i kojima se, između ostalog, krše prava na slobodu, sigurnost, humano postupanje, slobodu od mučenja, pretpostavku nevinosti, pošteno suđenje, pravno zastupanje i jednaku zakonsku zaštitu;
7. pozdravlja izvršne naloge predsjednika Obame kojima se zabranjuje mučenje, promiče humano postupanje s pritvorenicima i u SAD-u jamči poštovanje nacionalnih i međunarodnih zakona kojima se zabranjuje mučenje te okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje;
8. pozdravlja nedavne pozitivne mjere predsjednika Obame koji pokazuje stalnu predanost zatvaranju zatvorskog objekta u vojnoj bazi SAD-a u zaljevu Guantanamo na Kubi i oslobađanju pritvorenika koji nisu optuženi; naglašava da je predsjednik Obama u svojem godišnjem obraćanju naciji 20. siječnja 2015. potvrdio svoju odlučnost da ispuni obećanje iz predizborne kampanje održane 2008. o zatvaranju zatvora u zaljevu Guantanamo;
9. smatra da su države članice izrazile svoju spremnost da poštuju međunarodno pravo; stoga naglašava da države članice koje provode neovisne i učinkovite istrage o kršenju ljudskih prava povezanom s programom CIA-e moraju svoje istrage temeljiti na čvrstim sudskim dokazima te na poštovanju nacionalnog pravosuđa, prava EU-a i međunarodnog prava, prvenstva nacionalne sigurnosti te osjetljivosti mogućih kaznenih istraga koje su u tijeku;
10. poziva države članice da u svjetlu pojačane suradnje i razmjene informacija među svojim tajnim obavještajnim i sigurnosnim agencijama zajamče potpun demokratski nadzor nad tim agencijama i njihovim aktivnostima odgovarajućim unutarnjim, izvršnim, sudskim i neovisnim parlamentarnim nadzorom, istodobno poštujući nadležnost i suverenitet država članica u području nacionalne sigurnosti;

11. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, potpredsjednici Europske komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, parlamentima i vladama država članica, Vijeću Europe, NATO-u, Ujedinjenim narodima te vladi i obama domovima Kongresa Sjedinjenih Američkih Država.